Год I. Субота 31 сьнежня 1921 г. № 8.

РАНІЦА

штодзенная, грамадзкая, палітычная і літэратурная газэта

АДРЕС РЕДАКЦЫІ і КАНТОРЫ
Вільня, Вострабрамская № 4, „Hotel Szlachecki" пак. № 2.
Рэдакцыя адчынена што дня, апрача сьвят, ад 11 да 1 і ад 5 да 7 гадз.

Цана нумару 20 марак.
Падпіска на 1 мес. . . 400 марак.
З перасылкай 1 „ . . 500 „
За граніцай ў два разы даражэй.

ЦАНА АБВЕСТАК:
За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м.
ў тэксьце . . . . 75 м.
за тэкстам . . . . 40 м.
Для шукаючых працы на 10 прац. таней.

Беларусы! Усе на выбары, як адзін! Усе на абарону Бацькаўшчыны!

Беларусы!

Дэлегацыя таго Беларускага З'езду, які адбыўся 11-12 сьнежня 1921 г. ў Вільні пабывала ў Варшаве—ў прадстаўнікоў вышэйшых Польскіх Уладаў і абгаварыла з гэтымі прадстаўнікамі ўсе тыя патрэбы беларускага жыцьця, дамаганьня нашага сялянства, згодна з пастановамі, якія былі вынесены з'ездам.

Дэлегацыя гэта ствердзіла ў Варшаве, што адносіны вышэйшых Польскіх да нас-беларусаў—Улад вельмі прыхільныя, самыя шчырыя; што ўсе тыя бязчынствы, якія часта тварыліся ў нас малымі безадказнымі польскімі чыноўнікамі нічога ня маюць супольнага з распараджэньнямі польскіх вышэйшых установаў; што ўсе тыя недасладнасьці, якія выцякаюць з пэўных паміж цэнтрам, а далёкай правінцыяй непаразумленьняў, якія часта без дай прычыны цяжка крыўдзілі нас сялянскі народ—гэтыя непаразумленьні былі такі самаволяй гэтых-жа чыноўнікаў: яны рабілі адно, а дакладывалі другое.

Дэлегацыя З'езду ствердзіла што той народны шлях, па якому наш беларускі народ вядзе Краёвая Сувязь, ёсьць самы правільны, самы пэўны, шлях ядыны, які вядзе нас бязумоўна да лепшай долі, да сьвятлейшага ў будучыне жыцьця, да адбудовы нашага краю—нашай Бацькаўшчыны; дэлегацыя са смуткам у душы сьцьвердзіла, што ўся прычына таго зла, якія мелі мейсца на нашай зямельцы; са стараны польскіх улад што да нас сялян, прычыны таго пагляду на нас як на бальшавікоў і цнотыя зьневажаньні нас—прычыны гэтыя паходзілі ад тых цёмных у нашым краі сілаў, якія сваей шкадлівай дзейнасьцю лепшых адносінаў між імі і палякамі і шкодзілі нашаму сяляскаму жыцьцю. Людзі гэтыя, назваўшы сябе самачынна дзеячамі—правадырамі Беларускага Народу, не на карысьць, а на згубу яго працавалі. Замест каб пашырыць між двумя братнімі народамі згоду і паважаньне, яны дзеячы гэтыя—сеялі розьньнязгоду і ненавісьць, за чужацкія—варожыя грошы валаводзілі нашым жыцьцём—губілі нас. Вынікам такой цёмнай працы з'ялялася тая частковая польская няпрыхільнасьць да ўсяго Беларускага.

Гэтыя „дзеячы" не аб дабры—карысьці беларускага сялянскага народу дбалі, а толькі аб сваіх асабістых матэрыяльных выгадах і аб справе тых варагаў, каму душой і целам яны прадаліся. Народ наш ні якай ад іх карысьці ніколі ня бачыў і напэўна можна сказаць, што ніколі і ня ўбачыць. Іх дзела толькі безчалавечна грызьціся, лаяцца, чарніць і брыдка выдумоўваць—адводзіць народ ад парадку, праўды, ад правільнай адбудовы свайга жыцьця.—Такімі праступкамі жыцьця не наладзіш і сялянскай справе не дапаможаш.

Дэлегаты гэтага з'езду, будучы ў Варшаве напэўна сьцьведзілі і моцна пераканаліся, што лепшая наша будучына, лепшая доля нашага краю, нашага народу, нашай дарагой Бацькаўшчыны—ляжыць толькі у цеснай лучнасьці нашага з польскім народам жыцьці; што ўсе тыя правы, якія нам патрэбны для паправы і адбудовы нашага сялянскага жыцьця—гэтыя шырокія правы для нас—беларусаў—дае нам упярод ісьці! Не нязгода, а якнайбольшая згода і ўзаемнае паважаньне нам патрэбны!

Беларусы! Вы чулі і самі пераканаліся якімі недарэчнасьцямі і пісулькамі вас кармілі ў Вільні — на з'ездзе — тыя прадажныя беларускія няпрыхільнікі ўсяго польскага і як яны нас страшылі, мэтай іх было не памагаць нам разважаць спакойна на з'ездзе нашы народныя патрэбы, а пашкодзіць працы—узбунтаваць нас, пашырыць ненавісьць.

Тымчасам з'езд сваю работу зрабіў, вынес патрэбныя пастановы і гэтыя рэзалюцыі праз сваіх дэлегатаў прадставіў ў Варшаве Польскім Уладам.

Пан Прэзыдэнт Міністраў жычліва прыняў заяву, зложаную яму ад імяні Беларускага З'езду ў Вільні і ў адказе сказаў Дэлегацыі, што згодна з сучасным напрамкам палітыкі Польскага Ураду ў адносінах да беларускай народнасьці, народу гэтаму на ўсім абшары Рэчыпаспалітай Польскай прысьлугоўваюць поўныя правы, забясьпечаныя грамадзянам. Дзяржавы канстытуцыяй.

Паасобныя Міністэрствы будуць апірацца і ў інструкцыях разасланых сваім выканаўчым органам, на словах і ў духу канстытуцыі, як на найсправядлівейшым і ядыным мерніку адносін дзяржаўнай улады да народнай меньшасьці беларускай, якой патрэбы разважаныя будуць пораўня з патрэбамі людносьці польскай. Пажаданьні людносьці беларускай датычна школаў і грамадзянскіх арганізацыяў, культурна-прасьветных, а таксама прасы, маюць у межах іхніх лаяльных адносін да дзяржаўнасьці польскай, поўную свабоду рэалізацыі.

Пры такім зьдзейсьненьні народных пастулятаў народ беларускі мае перад сабою адкрытыя дарогі да пажаданага разьвіцьця.

Гэткія завярэньні Ураду, якія ужо рэалізуюцца ў справе шкальніцтва, зрабіў на дэлегацыю якнайлепшае ўражаньне.

Прадстаўнікі сялянства заявілі Пану прэзыдэнту, што вераць ў шчырасьць пачынаў Ураду і з сваей стараны даложаць усіх высілкаў, каб умацаваць у сваім народзе пачуцьцё польскай дзяржаўнасьці, якое ўважаюць за пэўную падставу да свайго народнага жыцьця.

У адказе на рэзалюцыю З'езду характэрызуючай няшчасьці і нядолю беларускіх уцекачоў, якім пагражае пры павароце катаваньне ў чрэзвычайках, Пан Прэзыдэнт, вельмі шчыра і прыхільна аднёсся да долі гэтых няшчасных і абяцаў якнайхутчэйшую дапамогу і асыгнаваў дэлегацыі на першыя патрэбы уцекачом дзьвесьце тысячаў марак.

Беларусы! З'езд не памыліўся, пайшоў па правільнай дарозе. Скуткі працы гэтага З'езду пачынаюць памалу ўваходзіць у жыцьцё, а ў хуткім часе пры нашай добрай волі споўняцца што да слова. Адчыняюцца школы, зацьверджваюцца арганізацыі, пашыраецца наша Беларускае жыцьцё, наша нацыянальнае адраджэньне. Нас у Варшаве прынялі як людзей і на нас сталі глядзець як на сваіх прыяцеляў. Варожая брахня нічога не памагла — З'езд адбыўся.

У лучнасьці з Польскім народам нам жыць і ўсім, як аднаму ісьці на выбары ў Віленскі Сойм, усімі сіламі старацца, каб нашых прадстаўнікоў у гэтым Сойме было якнайбольш. Да гэтага мы цябе, Беларускі Народзе, заклікаем.

У гэтым Сойме нашы прадстаўнікі,таксама, як на з'ездзе, павінны будуць сказаць аб нашых бедах, аб нашых, патрэбах. аб нашай марнай долі і перад усім дабіцца паправы нашага жыцьця—яны павінны будуць перад усім сьветам выявіць што да гэтага краю сваю волю...

Ня слухай здрадных галасоў, недарэчнай брахні, лаянак і нязьдзейсьненых варожых абяцаньняў, а рабіць творчую работу—ісьці ў Сойм.

Ня крывымі—крутымі сьцежкамі, а простым, роўным і адкрытым шляхам—праз Сойм дамагацца для сябе зямлі, волі і паправы нам нашага жыцьця.

Усе, як адзін, на выбары!

Далоў ворагаў, гнаць ад сябе лгуноў—здраднікаў!

Ісьці правільнай дарогай, ісьці ў Сойм!

Нашых у Сойм якнайбольш!

Старшыня Дэлегацыі ПАВАЛ АЛЯКСЮК

Сябры дэлегацыі: селянін вёскі Сычавічы Сымон Абрамчык, селянін вёскі Талмінава Міхал Каспэровіч.

Прадстаўнік Навагрудчыны Доктар АРСЕНІ ПАУЛЮКЕВІЧ.

Прадстаўнік уцекачоў ПАВАЛ КАЛЕЧЫЦ.

Вільня 31 сьнежня.

Сымпатыі насяленьня да выбараў ў Віленскі Сойм і інтэрас да іх з кожным днём павялічываюцца.

Навет беларусы з нейтральнага пасу прыслалі ў тымчасовую выбарчую камісію ліст, у якім пішуць: „чуючы аб меючых адбыцца выбарах у Віленскі Сойм і лічучы, што тымчасовая камісія ня помніць аб нас, просім, каб і нам дазволілі выслаць свайго дэпутата для абароны польскасьці Вільні і Віленшчыны".

Гэтыя словы сьведчаць аб тым здаровым палітычным настрою, які пануе ў нейтральным пасе. Жыхары гэтай тэрыторыі добра ведаюць, якія парадкі і як жывуць людзі ў Польшчы і ў Савецкай Беларусі. Яны не адзін раз бачылі ўцекачоў з Савецкай Беларусі і самі чулі ад іх прамовы аб тым, што робіцца ў бальшавіцкім „раю". Яны ведаюць, што пры пананаваньні прадстаўнікоў і катаў, селянін не гаспадар, а нявольнік, ня маючы праў навет распарадзіцца сваім уласным дабром, выпрацаваным потам і крывёю...

З другога боку, яны ведаюць, што парадак і жыцьцё кожнага грамадзяніна і яго уласнасьць у Польшчы забясьпечаны.

Было-б дзіўным, каб ведаючы аб усім гэтым, жыхар нейтральнага пасу, ня марыў-бы аб далучэньні да Польшчы.

✦✦✦✦

ТЭЛЕГРАМЫ.

ВАРШАВА 30. XII. (А. В.) Сьледчыя аддзелы ад Ваеводства, будуць прылучаны да Старостаў ў Катавіцах, Пшчыне, Рыбніку, Тарноўскіх Гарах, Люблінцы, Цечыне і Бельску.

ЛЕНДАН 30. XII. (А. В.). Непарадкі ў Каіру і Порт-Саідзе растуць. Мейсцовыя нацыяналісты зьніштажаюць ж-дарожныя зьвязкі, а так сама тэлеграфічныя.

ГЭЛЬСІНФОРС 30. XII. (А. В,). Тутэйшае Савецкае пасольства павядамляе, што расейскае рэвакуацыйная камісія будзе адозвана з Фінляндыі, і так сама фінская рэвакуацыйная Камісія будзе адозвана з Расеі. Усе капіталы Савецкай Расеі, якія знаходзяцца ў фінляндскіх банках, ўрадамі ужо ўзяты, і адносіны паміж адной і другой стараной вельмі не спакойныя.

МАСКВА 30. XII. (А. В.). Савецкі камісарыят аправізацыі паведамляе, што ў ва ўсей Расеі, апроч Украіны да гэтага часу ўзята толькі 53 проц. абазначанага,

За сьветлую будучыну Беларусі, за лепшую долю гаротнага народа, кабеты, старцы, дзядзькі,—усе падайце свой голас у выбары у Віленскі Сойм!

ўвосень савецкім урадам праднналогу натурай. Надзеі на дальнейшае паступленьне харчоў няма, па прычыне абструкцыі сялян.

МАСКВА 30. XII. (А. В.). На з'ездзе камуністаў, Троцкі і доўгай прамове агласіў становішча вайсковых справаў ў Расеі. Ен сказаў што чырвоная армія пасьля заключэньня спакою асталася прыкметна зьнішчанай, але усё-ж застанецца 1.250.000 людзей дзеля флоту і тэхнічных аддзелаў. Афіцэрскі пэрсанал да 43 проц. ня выкваліфікаваны, але надзейны і паспэцыялізіраваны за апошні час вайны. Сярод афіцэраў ёсьць маладых 33 проц., і работнікаў 12 проц. Троцкі падкрэсьліў патрэбнасьць палепшаньня становішча вайсковых начальнікаў. У другой часьці сваей мовы Троцкага было асьвешчана разьвіцьце бандытызму ў Расеі, які робіць разруху краю. У прошлых годах бандытызм меў сацыяльны характар, і вёў барацьбу проці савецкіх ўрадаў. Троцкі робіць ўвагу на тое, што такія шайкі арганізуюцца на тэрыторыях гаспадарстваў высланьнікамі, у мэце пастаяннай работы проці ўрадаў Савецкай Расеі, і каб рабіць там непарадкі.

КАТАВІЦЫ 30. XII. (А. В.). У прошлы чацьвер міністэр Альшэўскі выехаў да Катавіц. Да працы прыступяць усе камісіі на нова па сьвятах.

ЛЬВОУ 30. XII. (А. В.). „Рыдны Край“ паведамляе з Гусяціна ад уцекачоў з Падоліі, што бальшавікі на кожнага гаспадара на Украіне, налажылі апошні падатак, так: 50 пудоў зернят і па 2 пуды тлустасьці. Гэты падатак ўсялякі павінен без адказу ўнясьці. За неспаўненьне будуць карацца. Жыхары бунтуюцца і чакаюць пары каб ухапіцца за аружжа.

КІШЫНЕУ 30. XII. (А. В.). Ліст з Адэсы паведамляе, што ў ваколіцах Чорнага мора шырацца эпідымічныя хваробы, па прычыне голаду. Лік выпадкаў сьмерці сярод мяшканцаў расьце са дня на дзень. Помачы мэдыцынскай і мэдыкамэнтаў саўсім няма.

МАСКВА 30. XII. (А. В.) Будзёны на з'ездзе камуністаў у Маскве паведаміў, што яго кавалерыя, калі гэта будзе патрэбна дзеля вайны, можа стаць у рады ў 24 гадзіны.

БЭРЛІН. 30. XII. (А. В.) Нямецкія ўрадовыя кругі на падставе агульнай спадзеўнасьці паведамляюць, што немцы ня маюць магчымасьці ў месяцы студні заплаціць 200 мільёнаў марак у золаце. Немцы маюць у надзеі, што Антанта згодзіцца адцягнуць выплату гэтых грошаў.

✦✦✦✦

Навакола выбарау.

17 ВЫБАРНЫХ СЬПІСКАУ!

У Троцкім павеце насяленьне вельмі зацікаўлена выбарамі ў Віленскі Сойм. Навет маленькія вёскі, маючы ня болей 50 выбаршчыкаў, выставілі свайго кандыдата ў Сойм і свой асабісты сьпісак. Усяго ў павеце зарэгістравана 17 выбарных сьпіскаў.

ЛІТОУСКА—БАЛЬШАВІЦКАЯ АГІТАЦЫЯ.

У Сьвенцянскім і Ашмянскім паветах літоўскія і бальшавіцкія агітатары клічуць насяленьне да клясовай барбы, агітуюць проці выбараў ў Сойм і агулам проці Польшчы. Дзеля таго, каб памяшаць выбарам, агітатары кажуць мала сьвядомым сялянам, што голас можна падаваць праз дэлегатаў, і радзяць у дзень выбараў даваць белыя карткі.

Ня гледзячы на гэта, настрой насяленьня вельмі прыхільны да выбараў і агулам да Польшчы.

Апошні час.

(Маленькі абразок).

У мяне слоў балей няма, я балей нічога ня буду вам казаць. Мае сэрца разьбіта на кавалкі, атрутай заліта душа...

Балей я нічога ня буду казаць...

Бо чую душою, што страшэнныя мукі церпіць яна...

Я ведаю добра, што ў пытках праводзе ночы яна...

За вошта яе мучаць, за вошта пытаюць і паляць агнём?

Ці за тое, што шчыра кахала яна старонку сваю?

Ці за тое, што шчасьця жадала свайму брату селяніну?..

Ці за тое, што сьцяг свой бел-чырвона-белы пагарда нясла моцнай рукой...

Не, не, балей я вам нічога ня буду казаць...

Вось набягаюць чорныя хмары, маланкі крывавыя неба паласуюць і гром грукаціць. страшна робіцца мне...

Няўжо, балей я не пабачу яе!..

Няўжо штыкамі разарвуць яе цела і кулямі рашчэпяць галаву?...

Няўжо гэта мінута настала?

Спыніцеся! Застанавіцеся! Людзі!

Але навошта гэтая мальба, а ратунку, навошта, калі сэрца няма ў людзей!. Есьць толькі жаданьне сьмерці! Сьмерці як магчыма балей... і толькі сьмерці!..

Вас цежыць, злыя людзі, радуе рэкі крыві і мора сьлёз....

Дык будзьце-ж пракляты людзі!

Божа! Божачка, мілы! што я кажу.

Даруй за гэта, бо я чую. Чую сэрцам Божа, Сьвяты, што час, настаў!

А пошні час!

Дзяргач.

✦✦✦✦

Малітва мая.

(абразок)

Божа зьлітуйся, ці Ты ня бачыш, што чорт пануе над намі. Глянь што робіць ён: брат паўстае на брата, айцец на сына, сын на айца. Матак сваіх прадаюць сыны, айцы дочак.

Няўжо Ты ня бачыш? Ты, Вялікі!

Прыдзі да нас хутчэй і сілай сваей ад нас нячыстага прагані.

Зрабі нашыя душы такімі, якімі былі яны пры табе, там у раі!..

Малюся Табе, Божачка мілы, хутчэй да нас Ты прыдзі!

„Здраднік ты хтось гаворыць мне і сьмех дзікі я чую...

Хто ты, кінуўшы мне гэтае слова?

Адкуль ты прыйшоў да нас?

Чаго табе трэба?

Я ведаю добра ў душу тваю увайшоў той, хто цяпер пад намі пануе, той хто цешыцца сваркай нашай.....

І ты, ты, брат мой бедны, ня меў сілы яго ад сябе адагнаць! Ты пайшоў за ім і робіш яго справу, ты, гатоў нож у сэрца брата твайго ўсадзіць......

Божачка мілы! яму ты гэта даруй! пашлі яму лепшую долю.....

Хай кажа, што хоча.....

Ты-ж ведаеш усё!

Ведаеш сэрца і душу маю.

Ведаеш што кроў сваю я праліваў за лепшую долю людзей роднай старонкі.

Хацеў, каб сьціхлі сьлёзы спыніласяя ліцца кроў......

Каб енку ня чулася на роднай краіне, каб шчасьце ў ёй запанавала.....

Даруй ім Божухна правы, цябе я малю!

Хай кажуць, што хочуць! і сьмерць я гатоў прыняць ад іх рукі, бо яны паны волі сваей..,.. імі кіруе. . . . .

Ты ведаеш хто . . . . .

Божачка мілы, ім ты гэта даруй!

Пашлі ім лепшую долю.....

Калі Бацькаўшчыну сваю я кахаю ўсім сэрцам і душой дык за гэта, ад іх я чую: Здраднік ты! Даруй ім, Ты Божачка—гэта даруй!

Дзяргач.

✦✦✦✦

ХРОНІКА

Працяг дзеяньня судоў.

Дэкрэтам № 437 старшыні тымчасовай Урадовай Камісіі дзеяньне судоў даражных на тэрыторыі Сярэдняй Літвы прадоўжана на шэсьць месяцаў, да 30 VI 1922 г.

Віленскі Крэдытны Банк.

Зацьверджаны статут Віленскага Крэдытнага Банку.

Асноўны капітал банку 60 міл. марак, складаючыхся з 12.000 акцый па 5000 мар.

Такса за пераклад.

Пры Віленскім Акружным Судзе часова установлена гэтакая такса за пераклад прысяжнаму Дакладчыку.

За пераклад актаў і дакумэнтаў па трэбаваньню ўсякіх урадовых інстытуцый і прыватных асоб.

Затрыманьня пасылак.

У зьвязку з выкрыцьцем надажыцьця пры перасылцы тавараў у Расею, Літоўскі Чырвоны Крыж абвесьціў, што прыём пасылак у Савецкую Расею часова прыастаноўлены да 9 студня 1922 г.

✦✦✦✦

Навіны у тры радкі.

У Савецкай Расеі галадоўка пашыраецца. Ва многіх мяйсцох насяленьне ужо ня мае хлеба. Сьмерць і хваробы запанавалі на усім абшары, за выключэньнем Курскай і яшчэ двух трох губэрняў.

* * *

Прад адходам з Варонежа ў Польшчу апошняга цягніка з уцякачамі на вакзал з'явіўся камісар і сказаў да ад'езжаючых прамову якую закончыў славамі: „Шчасьлівай вам дарогі! Паязжайце, адчыніце вароты Польшчы, каб мы маглі вайсьці, і каб наш чырвоны штандар красаваўся ў Польшчы так, як ён красуецца ў Расеі“.

* * *

У Маскве пастаноўлена адчыніць камуністычны ўнівэрсытэт, маючы мэтай падгатоўку палітычных дзеячоў.

* * *

У берагоў Фінляндыі з'явіліся ваенныя караблі пад штандарам Савецкай Расеі.

Стэнаграма З'езду Заходняй Беларусі.

(Глядзі № 1, 2, 3, 4 і 6 Раніцы)

Ад студэнтаў бярэ слова студ. Абрамовіч, але пачынае гаварыць не да парадку дня, што да дакладу з мейсц, і гаворыць аб тым, што з'езд гэты не павінен выносіць гых пастаноў, якія могуць быць прыхільны да Польшчы. У салі пачынаецца шум.

Старшыня: Прашу выслухаць старшыню. Цяперака ідуць даклады з мейсцаў. Калі кончацца гэтыя даклады, тады грам. Абрамовіч можа ўзяць слова і выказаць свае пагляды. Цяпер я магу даць слова толькі ў парадку ходу сабраньня. Вас тутака болей 200, і калі кожны захоча гаварыць, дык мы ня скончым і праз месяц...

Абрамовіч: Добра ў справе фармальнай, у парадку ходу сягоняшняга паседжаньня. Грамадзяне! Гэты з'езд ня мае ў сваім складзе ўсіх прадстаўнікоў беларускіх арганізацый...

У салі пачынаецца шум.

Старшыня: Вы кажаце ня праўду. Я яшчэ раз паўтараю свае слова: усім былі высланы запрашэньні. Я не разумею, чаго хоча гэты дэлегат. Ен ужо са мною спрачаецца колькі мінут. Я прашу, грамадзяне, с пашанай адносіцца да нашага сабраньня і, калі дэлегат будзе сябе трымаць ня так, як таго вымагае парадак, дык я, як старшыня патраплю на гэта рэагаваць. Мы павінны давесьці, што мы цьвёрдыя ў сваіх пастановах. Прашу вас заняць сваё мейсца. —я вас пазбаўляю слова.

Прадстаўнік Пераведкай воласьці: 13 Лютага, гэтага 1921 году сяляне прасілі адчыніць беларускую школу, але, дзеля ня ведамых прычын, школы інспэктар адмовіў у гэтай просьбе. (У салі шум). Нашы вучыцялі пасылаюцца на нейкія курсы ў Кракаў.. (У салі шум). У другіх валасьцёх, так сама нічога няма. Тамака сяляне так сама прасілі школ, і так сама іх ня маюць. Бяручы усё гэта пад увагу, мы просім з'езд зрабіць усе захады у напрамку палепшаньня справы беларускай школы там дзе жывуць беларусы. Беларускія школы павінны істнаваць! Вось і ўсё, што я хацеў сказаць.

Старшыня: Выразна. Мы беларусы, усімі сіламі будзем бароцца за правы сваей нацыянальнай школы. (Воплескі).

Махавенка: Грамадзяне! я прыйшоў сюды з места Нясьвіжа. Я стары чалавек, дзяцей у мяне 4 душы і ім патрэбна школа. Папольску яны нічога не разумеюць, рускай мовы так сама, ды і школ расейскіх няма, а беларускай, дык і з вагнём ня знайдзеш... Але-ж дзеткам вучыцца трэба. Што рабіць? Польскія улады забараняюць беларускія школы. Старастай у нас сядзіць пан Чарноцкі, які зьвяртае большую увагу на палякаў, як на нас, а на нас глядзіць як на быдла. Я хачу, каб аб гэтым ведалі ў Варшаве.

(Далей будзе).

Папраўка.

У прошлым № 6 Раніцы у „Стэнаграме З'езду Заходняй Беларусі“ з тэхнічнай віны“ друкарні, прапушчана частка стэнаграмы — канец „першага дня з'езду“:

Прадстаўнік ад Ашмяншчыны: Грамадзяне, мы гардзімся тым, што сярод нас, сярод сялянскага люду Ашмяншчыны, вырас слаўны сын свайго народу, які ўсе свае сілы і ўсю энэргію аддае на аўтар нашай Бацькаўшчыны Слава яму. (Воплескі).

Старшыня: Есьць яшчэ шмат запісаных дзеля прывітаньняў, але трэба закрыць паседжаньне з'езду, бо а трэйцяй гадзіне гэтае памяшканьне павінна быць свабодным. Я прапаную сягоньня запісацца ў камісіі:

1) Палітычную. 2) эканамічную, 3) арганізацыйную, 4) прасьветную, 5) зямельную і 6) дапамогі сялянству.

Лісты будуць разкладзены на стале і хто ў якой камісіі захоча працаваць, той у тую і запішацца.

Назаўтра я прапаную даклады з мейсц. Трэба выясьніць усё тое дрэннае і добрае што робіцца на мяйсцох, каб давесьці аб гэтым да ведама Польскага Ураду.

Ці ні хто не пярэчыць, проці такога парадку?

Прапанова прыймаецца.

Закрываецца першае паседжаньне.

✦✦✦✦

Рэдактар і Выдавец Вацлаў Адамовіч.

Друкарня „ДРУК“, Субач, 2.